

Redacțiunea, Administrațiunea
 Tipografia:
 BRASOVU, piața mare Nr. 22.
 Scrierile nefrancoate nu se pri-
 mescu. Manuscrise nu se re-
 trimite.

Birourile de anuinciuri:
 Brașov, piața mare Nr. 22.

Insertate mai primescu în Viena:
 Rudolf Mosse, Haaseenstein & Vogler
 (Karl Mosse), Hermann Schönlank, Alois
 Herold, M. Dukes, A. Oppel, J. Dan-
 ner, în Budapesta: A. V. Gold-
 berg, Anton Moxel, Eckstein Bernold;
 Frankfurt: G. L. Dautz; în Ham-
 burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o serie
 garandată pe o colună 6 cr.
 40 cr. timbru pentru o pu-
 blicare. Publicări mai dese
 după tariful și învoielă.
 Reclame pe pagina III-a o se-
 riu 10 cr. v. a. s. eu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL II.

„Gazeta“ iese în fie-care zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 franci, pe trei luni
 10 franci.
 Se primumără la toate ofi-
 ciele postale din intru și din
 țară și la dd. coplectori.

Abonamentul pentru Brașov:
 la administrațiune, piața mare
 Nr. 22, etajul I.: pe un an
 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
 luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
 casă: Pe un an 12 fl., pe
 șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Un esemplar 5 cr. v. a. s. eu
 15 bani.

Atât abonamentele cât și
 inserțiunile sunt, a se plăti
 înainte.

Nr. 28.

Brașov, Luni, Marți, 9 (21) Februarie

1888.

Brașov, 8 Februarie 1888:

În partea de dincolo a mo-
 narchiei mișcarea în simțul diferite-
 lor partide și naționalități devine
 pe di ce merge mai mare. Obiec-
 tul principal alu agitațiunei
 este deocamdată proiectul de lege
 prezentat parlamentului central
 din Viena de către prințul Liech-
 tenstein, prin care, precum scim,
 se cere ca legile scolare să fiă
 reformate pe temeiul recunoș-
 cerii caracterului lor confesional
 și alu principiului autonomiei țe-
 rilor.

Germanii din Austria au pus
 în lucrare o agitațiune pe scară
 întinsă în contra proiectului lui
 Liechtenstein. Se țin pretin-
 denți meetinguri, cari protestază
 în contra lui. Sâmbăta trecută o
 mare întrunire a cetățenilor ger-
 mani din Viena a luat o reso-
 luțiune, în care se dice, că pro-
 iectul scolar alu lui Liechten-
 stein urmărește tendințe dușmă-
 noșe culturale poporului, precum
 și dorințe fanatiche de predominare,
 că plănuită participare a bisericei
 la supraveghierea școlilor nu se
 poțe uni cu suveranitatea și pute-
 rea statului, că prin intențiunata
 descentralizare, lăsându-se adevă
 afacerile scolare și legislațiunea
 scolară în competența dietelor
 provinciale, se amenință unitatea
 imperiului, a oștirea, a justiției și
 a administrațiunei sale și se pe-
 riclitază pozițiunea îndreptătită a
 naționalității germane și că din
 aceste considerante adunarea ce-
 tătenilor, din Viena condamnă
 proiectul de lege alu lui Liech-
 tenstein în toate privințele ca un
 atac grav asupra intereselor
 de viață ale patriei.

Autonomia, ce o reclamă prin-
 țul Liechtenstein pentru diferi-
 tele țeri în afacerile scolare a
 numit o unul din vorbitorii me-
 moratei adunări (prof. Suess) „au-
 tonomia întunerecului“. E clar
 că pe Germanii austriaci îi ne-
 liniștesce caracterul federalistic
 alu reformei proiectate mai mult
 decât caracterul ei confesional,
 căci decă diferitele țeri și-ar
 recăstiga autonomia deplină în ces-
 tiuni scolare interesele germanisa-
 tiunei și ale centralizațiunei ar
 fi în adevăr foarte amenințate.

Cătu pentru opozițiunea Ger-
 manilor în contra proiectatei in-
 gerințe a clerului catolic în con-
 ducerea învățământului popular,
 ea este sprijinită și de-o parte a
 Cehilor, de „Cehii tineri“, cari
 asemenea pledază pentru scola mo-
 dernă, însă națională-autonomă,
 voind să o ferescă de „întunerec“,
 la care ar fi espusă decă ar ajun-
 ge „ca Roma să potă dispune a-
 supra ei.“

Agitațiunea „Cehilor tineri“,
 în contra proiectului „clerical“,
 alu prințului Liechtenstein, supără
 mult pe Cehii din partida lui
 Rieger, cari dau adă tonul în
 Boemia. Este o agitațiune scri-
 nită decă — dice unul din or-
 ganele de frunte ale „Cehilor bă-
 trani“ — este o neghiobiă a pre-
 tinde dela deputații cehi și dela
 celelalte partide, cari formeză ma-

ioritatea în parlamentul din Viena,
 să respingă proiectul lui Liechten-
 stein fără alu esamina și fără
 alu supune mai înainte măcar
 unei, discusiuni și chibzuirii se-
 riöse.

„Esența proiectului Liechten-
 stein“ scrie „Politik“ „este o causă,
 care zace pe inimă întregii lumi
 catolice. După ovațiunile, ce s'au
 adus Papei Leo XIII cu ocași-
 nea jubileului său din toate părțile
 lumii nu va mai fi nimeni așa de
 naiv ca să desprețuiască acest
 „factor de putere.“ Chiar și im-
 periul puternic german a gă-
 sit cu cale de a se împăca cu
 catolicismul. Politicii „practici“
 „prevădători“ și „esperti“ nu pot
 comite der „actul nepolitic“ de
 a respinge brusc o cerere venită
 dintr-o parte ca acesta și a nu o
 supune măcar unei esaminări.

„Acăta cerere a unui factor
 puternic așa de însemnat“ —
 adauge foia boemă — „s'au adus
 la discusiune parlamentară prin-
 tr'unul din cei mai însemnați re-
 presentanți ai partidei germane
 conservative, pe care poporul
 boem o numără între aliații săi
 cei mai credincioși, cu a căreia
 sprijinire a dobândit el succe-
 sele modeste din timpul mai nou
 și la a căreia ajutor este avi-
 sat și în viitor, mai ales când
 e vorba de a ne apropia de ținta
 ideală, care este restituirea cel
 puțin a acelei autonomii, ce este
 garantată țărilor prin constitu-
 tiune, autonomie, ce o recunoște
 apriat propunerea lui Liechten-
 stein.“

Etă în puține cuvinte espli-
 carea atitudinii partidei lui Rieger
 în afăterea școlilor. Foile ger-
 mane centraliste au der dreptate,
 când se tem, că Cehii vor spri-
 jini proiectul lui Liechtenstein,
 pentru că el dă școlele pe mâna
 majorității lor din dieta boemă
 și pentru că e vorba de a se sus-
 ține solidaritatea majorității din
 parlamentul central, er Polonii
 îl vor sprijini pentru că au
 lipsă de voturile clericalilor în
 alte cestii, ce-i interesează pe ei
 în deosebi.

Fracțiunea „Cehilor tineri“ a
 făcut acum o propunere de sine
 stătătoare cu privire la școle, care
 apără independența școlei de bise-
 rică, conform prescrierilor esis-
 tente și primesce numai principiul
 autonomiei țărilor în afaceri scolare.
 Acăta propunere are de
 scop de a lua clubului deputa-
 torilor cehi pretextul, că numai de
 aceea votează pentru proiectul lui
 Liechtenstein, fiind că el este fa-
 vorabil autonomiei provinciale.

Clubul „Cehilor bătrani“ a
 și luat pozițiune față cu acăta
 propunere, declarând că o va
 susține, căci apără autonomia țe-
 rilor, der nu-i face prospecte de
 reușire. Scopul „separatiștilor“
 (cum îi numesc pe „Cehii tineri“)
 este, dice „Politik“, numai de a
 agita masele, arătându-le că ei
 sunt cei mai înțelepți și patrio-
 tic, căci nu voiesc să de școlele
 pe mâinile clerului.

De vor reuși sau nu planu-

rite partidei clericale din Austria,
 fapt este și rămâne, că de un
 timp încoc se manifestă o pu-
 ternică reacțiune în contra curen-
 tului, creat și nutrit prin legile
 mai noue liberale, aduse de cen-
 traliștii Germani, pe timpul când
 au fost ei la putere, și că gu-
 vernul susține acăta reacțiune
 pe față și pe ascuns, creșdnd
 că prințrinsa va pute paralisa di-
 recțiunea șovinistă-națională ce a
 luat-o, mai ales între Germanii
 austriaci, desvoltarea din anii lu-
 timi. Ca dovadă poțe servi și di-
 scusiunea parlamentară din țilele
 aceste asupra proiectului de lege
 despre reuniunile academice la care
 vom mai reveni.

Guvernul Taaffe ar vrea să
 crească cetățeni cu frica lui Dumne-
 deu și cari să fiă înainte de toate
 „patrioți austriaci“. Și-a ales o
 grea problemă tocmai într'un timp,
 când cancelarul german face a-
 pel la „favor teutonicus“ privind
 c'unu ochiu la Germanii săi, cu
 altul la Germanii din Austro-Un-
 garia aliată.

Francia și Italia.

„Pol. Corr.“ primesce următoarea
 informațiune din Roma:

Scirile dintăiu despre vorbirea d-lui
 Flourens în Briançon au provocat în
 Italia adencă surprindere, mai ales
 după respectuoasă și amicală primire
 ce i se făcuse ministrului franceșu pe
 teritoriul italian. Încă nu s'au dovedit
 esactitatea analizei telegrafiate a
 discursului și se așteptă ca seu
 textul vorbirei să justifice nefavorabil
 impresiune. [seu ca d-nul Flourens
 se o slăbescă prin nouă declarațiuni
 în public, căci altmintrelea ar
 trebui să se conchidă, că el s'au
 servit de acelu limbăgiu ce i-se
 atribue, ca să predisună pe Franceșii
 pentru vreun atac asupra Italiei,
 deoarece el trebuie să știe, că tractate
 aceste cu aliații săi eschidă necondi-
 ționată or-țe cugetă ofensivă din
 partea Italiei.

Din dieta ungară.

În cursul desbaterii asupra
 bugetului ministerului cultelor și
 instrucțiunei publice au mai vorbit:

Alex. Benedek găsesce că e de tot
 s'racă și defectuoasă literatura un-
 gură pentru copii și tinerime. Pe
 la Crăciun se vëndu cărți străine
 traduse rău ori opuri originale,
 care ajungu în mâinile copiilor
 fără nici o critică și deoparte
 timpescu mintea, de altă parte
 ucidu cu spiritul lor străin simțul
 național. Copilul cetind, în lipsă
 de cărți ungresci, cărți într-o
 limbă străină, nu cunoșce
 spiritul și frumșetea limbii ma-
 terne (Avisul Maghiaronilor și
 renegaților. Red.)

Der chiar o mare parte a membrilor
 academiiei ungresci nu știe scrie
 ungresce. (Așa e!) Academia ar
 face mare serviciu, decă și-ar
 cresce membrii încă fiindu
 copii. Academia franceșă premiază
 scrierile și diarele bune pentru
 copii. Guvernul și mai ales
 ministrul instrucțiunei ar
 trebui să se intereseze de cărți
 și lucrări pentru copii.

Albert Kiss dice, că reducerea
 cheltuelilor pentru școlele
 populare cu 25,000 fl. însemnă
 decadință, și o mai grea
 acușațiune nu poțe fi pentru
 guvern. Vorbitorul se bucură,
 că minis-

trul admoniază școlele medii,
 care nu coreșpund chemării lor.
 Asta totdeuna am accentuat-o —
 dice Kiss — fiind că am fost
 condus nu de motive confesionale,
 ci numai de motive naționale
 (d. e. școlele confesionale nemaghiare,
 fiind că nu voiesc să se prefacă
 în fabrici de maghiarizare? —
 Red.) mai ales în orasele și
 ținuturile cu populațiune
 preponderantă nemaghiară.

Contra desființării școlilor
 re n'are nimic de obiectat vorbitorul,
 der în locul lor să înființeze
 ministrul școle medii de stat.
 Planul de învățământ de adă,
 că în unele școle medii se
 învață latinesce și grecesce,
 în altele se învață numai
 latinesce, în altele apoi nu
 se învață nici una din aceste
 limbi, ne dă pricină de a fi
 îngrijați. Bugetul nu-l
 votează fiind că desvoltarea
 instrucțiunei populare se
 împedecă cruțându-se
 25,000 fl., er pentru scopuri
 de înarmare se cheltuiescu
 milioane, și o astfel de
 politică o aprobă.

Br. Alex. Jaszenszky dice, că a
 scris și el propunerea lui
 Iranyi, der nu aprobă
 motivarea ei și regretă că
 el a amintit aci afacerea
 unei confesiuni.

Daniel Iranyi observă, că
 antevorbitorul l'a înțeles
 rău, căci decă a vorbit
 în interesul libertății
 conștiinței, n'au avut
 intențiunea a tracta
 afacerea unor singuratic
 confesiuni.

(Va urma.)

Din comitatul Brașovului.

În 14 Februarie n. c. s'au
 ținut adunarea comitetului
 administrativ alu comitatului
 Brașov sub presidiu vice-
 comitelui Iuliu Roll. Din
 cele pertractate în acăta
 adunare dăm în estras
 următoarele:

Medicul comitatului raporta,
 că starea sanitară a locuitorilor
 în decursul lunei Februarie
 a mers spre mai rău. În
 mai multe părți ale comitatului
 domnescu bole epidemice,
 mai vortost însă scarlatina
 grasază în mai multe locuri.
 O femeie sosită din România
 a adus în comuna Têrlungen
 epidemia vîrsatului. Copii
 de școlă din Zizin sunt
 atât de murdari, încătu
 murdăria lor se socotesce
 a fi periculoasă din
 punctul de vedere al
 sănătății.

Inspectorul de dare raporta,
 că pentruprimul părără
 alu anului curentă darea
 locuitorilor din comitat
 împreună cu restanțele
 de dare face 139,348
 fl. 1 cr. Din acăta sumă
 s'au plătit 20,226 fl.
 55/2 cr., au rămas
 restanță 119,121 fl.
 45/2 cr.

Din raportul inspectorului
 r. de școle estragem:
 Popolațiunea comitatului
 constă din 84,188
 suflete; școli se află
 în comitat 76, dintre
 acestea 14 sunt de
 stat, 5 comunale, 55
 confesionale, 1 de sine
 stătătoare și 1 susținută
 de o reuniune. Numărul
 copiilor obligați la
 cercetărea școlei e
 16,262; școla o cercetăză
 14,501, nu o cercetăză
 444 băeți, 1317 fete.
 Dintre copii cari
 cercetăză școla; 4373
 (?) sunt maghiari, 4707
 germani, 5421 români.
 Statul a contribuit la
 susținerea școlilor cu
 46,129 fl.

Adunarea în fine respinge
 preotul evang. Carol
 Michael din Apața, prin
 care acesta cere, ca de
 o parte chiar cu forță
 armată să se constringă
 decanatul evangelic din
 Brașov la respectarea
 legii, er de altă parte
 să se depărteze din
 Apața preotul Deak
 Sándor, care agită
 poporul de acolo.

SCIRILE ȚILEI.

Din cauza ernei celei grele se manifestă în mare parte a Ardealului lipsă de nutreț, mai ales în comitatele Făgăraș, Ciuc și Solnoc-Dobâca, unde nutrețul se scumpește cumplit.

Recrutarea în *Alba-Iulia* începe la 17 Aprilie. Se vor prezenta la asențare: 51 obligați la serviciul militar din classa I de etate, 46 din classa II, 36 din classa III. Președinte civil al comisiunii de recrutare este primarul Novak.

Editoarea și directoarea fôiei „Fôvarosi hirnok” din *Pesta*, anume d-na Iohana Pekarik n. Barbara Malik, în urma unei severe cercetări, a fost arestată de poliția. S'a dovedit că făcea înșelătorii, spune „Pester Lloyd”.

În *Clușiu* închise văduva Daniel pe fata de 14 ani a lui Isak Weiss dela 9 ore dimineața până la 4 ore după amiez într'o odaie ca zălog, până ce soru-sa va aduce înderăt o plapomă ce o dușese dela Daniel. Prisoniera plânse destul și ceru să i dea barem să bea o picătură de apă. „De ț-ar atârna măcar limba afară și totu n'ai să capeți,” răspuse văduva fără suflet. Poliția însă liberă fata și făcu arătare penală contra văduvei Daniel.

Totu în *Clușiu* două servitoare ale lui Franz Szabo, a cărui soție zace bolnavă în pat, își cerură voia să meargă la petrecerea servitoriei dela redută. Bolnava le lăsa și tocmai când se plece veni acasă bărbatu-său, care le certă pentru că sunt așa de fără suflet încât să lase o bolnavă singură acasă, der cu toate astea le lăsa să se ducă. Înainte de culcare, mama bolnavei voi să bea apă din paharul ce în fiecare seară se aducea pentru ginere-său. Colorea apei îi bătă la ochi, o vârsă din pahar și turnă în el altă apă, der abia gustă din ea și simți gust de fosfor. Apa fu dusă la un medic, care constată în sediment fosfor. Bănuiala cădă negreșit pe servitoare, care fură luate dela redută și arestate de poliția. Una din ele fu liberată, der cea care aduse paharul cu apă e ținută încă în arest până ce se va termina instrucțiunea. Se bănușe că a vrut să se răzbune asupra stăpănu-său, fiind că le certase.

În *Sad*, comit. Sibiuului, s'au bolnavit de scarlatină mai mulți copii. În *Porumbacul* de sus băntue între copii vârsatulă (bubatulă) mică. Doi copii au murit.

În *Topirca*, comit. Sibiuului, a fost

impușcat la 5 Februarie colectorul de dare. Se dice că bănușii de-a fi săvârșit acest act de răsunare ar fi prinși.

În *Pianul de Jos* un incendiu a pricinuit locuitorilor Neculae Todoran, Lazar Savu și Simion Armeanu o pagubă de 780 fl. În *Aind* a suferit asesorul dela oficiul orfanal Neculae Thot, în urma unui incendiu iscat în locuința sa, o pagubă de 700 fl.

Petrecerea Reuniunii femeilor române din Brașov, aranjată în sala Redutei Sâmbătă în 6 (18) Februarie, a avut un succes moral foarte frumos. Nu mare a fost numărul participanților, deră destul de ales. Dintre notabilitățile Brașovului însemnă: pe dl General de Pókay, care a onorat această serată cu prezența Domniei Sale până târziu; pe D-nul colonel de infanterie de Soos, pe cel de cavalerie Saffin și pe D-nul locotenent-colonel al batalionului de honveți din loc, precum și alți domni oficeri din garnisonă. Buchetul de dame mic, der foarte dragălaș, reprezenta cu efect societatea noastră română. Toaletele în genere erau foarte alese, ba pot dice chiar lăcșușe cu toate că s'a profesat multă „toaletă simplă.” Măndrul costum național a fost reprezentat numai prin două-trei, deși la petrecere românesc ar fi de dorit să prevaleze totdeauna. Să aștepta și era de dorit, ca publicul să fie în număr cu mult mai mare, der precum credem, cauza puținii frecvențe a fost în parte împrejurarea, că multe familii sunt în doliu, pe de altă parte și timpul nefavorabil. Petrecerea a fost de altmintre foarte animată și a durat până către ziua.

Academia română.

Incunoscințare. De mai mulți ani *Academia română* își dă neîncetate silințe pentru a strînge cât se poate mai multe documente de tot felul, care ar pute fi de folos pentru studiul istoriei națiunii. Numai prin studiul documentelor se poate lumina și înțelege trecutul neamului nostru.

Colecțiunile strînse până acuma de *Academia* cuprind preste de ce mii documente de deosebite feluri: chiroșe, cărți domnești, cărți de judecată și de hotărnicii anaforale, zapise, foi de dăstare, și altele.

Academia face apelul la toți aceia, care posedă documente și hărți vechi și care ar bine-voi a contribui la îmbogățirea colecțiilor sale. *Academia* ar vedea cu cea mai via mulțămire interesul ce i s'ar arăta în această privință și ar primi cu totă recunoscința

tote documentele și alte manuscrise care i s'ar darui pentru colecțiile sale.

Se vor da — când se va exprima dorința — dela *Cancelaria Academiei* copii în scrisore modernă și traduceri în limba română de pe originalele vechi scrise cu cirilice sau în limbi străine, care se vor darui.

Tote documentele și manuscrisele, care se vor trimite, să se adreseze la **Academia română în Bucureși.**

Viile mulțămiri ale Academiei către dăruitori se vor exprima și prin „*Monitorul Oficial*”.

Președinte Academia române.

(Subscriș) **Kogălnicenu.**

Secretarul general.
(Subscriș) **D. Sturza.**

Literatură.

„**Fôia bisericească și scolastică**,” organ al provinciei metropolitane gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș. Apare de 2 ori pe lună în Blăș. Redactor pentru partea bisericească: dr. Ioan Raț, pentru partea scolastică: *Alexandru Uilăcanu*. Abonamentul pe an 6 fl. Nr. 10 dela 15 Februarie conține în partea bisericească: Observațiuni cu privire la raportul, ce există între biserica gr. cat. și biserica romano-catolică (urmare), de dr. Augustin Bunea. — Din viața pastorală, prelucrată de Titu Budu. — Morbul timpului modern și vindecarea aceluia, de T. Bulcu. — Raționiu public cu privire la petrecerea dată în M-Ludoș la 17 Iulie. — Conferințele pastorale, de dr. Ioan Popu. — Varietăți. În partea scolastică: Să ne cultivăm pe noi înși-ne, ca să putem cultiva și pe alții, de I. F. Negruț. — O catechisă practică. — Platone (urmare), de Aron Deacu. — Pestalozzi ca părinte; de P. Ungureanu. — Măta (pisica) de casă (prelegere practică). — Minciuna, cauzele și tractarea ei în șola, de N. Trimbișoiu. — Despre bolnavirile repentine, prelucrare de S. P. Radu. — Ceremoniile nupțială la Romanii antic, de Octavian Bonfiniu. — Varietăți.

Revista societ. „Tinerimea-Română”, apare odată pe lună în Bucureși (Strada Modii 10). Abonamentul pentru Austro-Ungaria 4 fl. pe an. — Fascicula 1 de pe Ianuarie conține: Gustul literar la noi, de St. V. Nanu. — Originea amonului, de N. Dumitrescu. — Devotamentul ei, de Fr. Crețescu. — Pedagogia la noi, de St. P. — Etatea stelelor de C. I. Manolescu. — Sore Petru (poezie populară), de Rădulescu Nigieru. — Corespondență.

Cetatea de baltă, în 1 (13) Februarie 1888.

(Tergu de vite. — Contribuțiile grele. — Dare pe câni. — Miseria poporului).

La 10, 11 și 12 l. c. în Cetatea de baltă a fost tergu de vite, și încă din cele mai slabe. Tergul a fost mare, vite multe, s'au vândut vitei și vaci sterpe pentru tăiat. Boi n'am vândut vândându-se, de aceștia au fost foarte puțin și și car au fost, au fost numai așa dîcîndu bouleni, semn că poporul e petrecut de săracit.

Acosta-i marea operă a stăpânilor, care, în folosul patriotismului și a realizării ideilor de stat, își invențioș de minune când e vorba a încărea poporul cu dări. Nu-i de ajuns că contribuțiunea pe porția și darea de consum le sporesc pe și ce merge; repartițiunile: „pentru edificarea caselor comitatului, pe sema șolei centrale, a șolei comunale, pe sema cancelariei solgăbirăesc și în folosul faimosului „kultur-egylet,” — pentru léfa notariului și a personalului antistiei (primăriei) cu servitorii comunali, etc. toate acestea nu s'au de ajuns, ci iscusții noștri din comitat — pentru îmbunătățire și prosperare — au adaus a pune dare și pe câni. Faptu acesta „constituțional,” der miserabil isvor de venite. Puțin spor în folosul comitatului, căci poporul îndată ce s'a convins, că nu i glumă, în amărăciunea inimii și lipsa forte mare de bani (De unde bruși — diceau — să mai plătim și pentru câni câte 2 fl. v. a. și șgarda cu moneta, să-i ținem legați în chilli făcute anume pentru locuit, ba să le aducem și doftori, vai de noi) și-a trimis câni pe sub ghiață și în puține comune — în acest comitat — se află ad 7—10 câni.

Ținerea armelor e oprită, a cânilor asemenea, efectul e trist, căci acum în iernă mai cu sémă, jupunesele (vulpile) desu ne viziteză galițele, lupii nu se mai tem de omeni, și ziua se vedu în apropiere; nu este nopte în care se nu se preumbe în comună dintr'un capet până în celălalt; pe când omul cu ai săi cinză — între 6 și 7 ore sera — lupul tărăe oia până în fundul grădinei, și acolo — nebanuit de nimeni, în liniște, — se omenesce cum ilu trae ginima.

„*Lume rea am ajuns, hotarul s'a îngustat, moșițele ni se vând pentru darea împărătescă și pentru alte datorii, bucatel-să puțin și nu de ajuns, vite nu avem unde și cu ce ține, care le avem să slabe, n'au nici un preț, și pentru aceea tăgarile-să slabe.*”

Der și în negoțului cu alte mărfuri puțin se vinde; alergă omeni din depărtare la tergu cu parale pentru câte o părechă de opinci. Nu-i veți, ca mai de multă, ședîndu șiruiți în tergu pe la cărciume; într'un minut îi veți reîntorcându-se, căci puținele parale le-au dat pe opinci, și apoi și acelea au fost făcute pe grăunțe luate din gura copiilor care mai către primăveră și la veră le compă dela arendatorii de mori cu două și trei prețuri în așteptare pe lângă contract. Sărăcia-i forte mare, proletariatul — pe lângă totă diligența economică — se înmulțesce, emigrațiunile nu mai au capet. Der stăpânilor țile ce le pasă de acestea? se ținu de paragrafi, cele ce hotăresc, judecă și dicteză trebuie să se împlinescă.

...—nu...lu.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(1)

STRĂBUNII NOȘTRI*)

Novelă istorică

Anul 104 după Christ.

Cartea II. — Muntele Kogeonului.

CAP. V.

La o poștă și mai bine de Zarmizegethusa, la deal, în creerii munților, albia Streiului curge pe o rîpă neagră ca o gură de iad, care, la o frântură de deal, se surpă de odată și se desparte în două ramuri, amândouă incingîndu temelie unui vîrf golaș, ce se duce în sus ca un dinte. Apele Streiului, ajungîndu aci, se prăvălesc într'o pulbere umedă și strălucitoare, care colece până în fund și se preface într'un clăbuc închis, a cărui vultori găuresc pământul până în inimă.

Nici fiarele pădurii, nici păsările cerului nu îndrăznesc să se apropie de acest loc, vecinic muncit. Vulturii

străini, rătăciți pe aceste plaiuri, se ridică sus în naltul văzduhului, și ochiul lor străbătător caută să petrîndă întunecul rîpei.

Acesta este muntele Kogeonului.

În acest loc, pe acest vîrf de munte, Dacii și-au pus locuința *Tatului*, căci, după tainele lui Zalmolce și Sabazius, el stă între pământ și cer, er *Mama* stă în văzduh și în pământ și amândoi legați se pierd în mărirea Sorelui, care este isvorul luminei și căldurii. Începutul vieții.

Astfel ascuns și desfăcut în două cultul Sorelui avea nenumărați slujitori.

Cultul *Tatului*, *Jupiter Sabazius*, nu avea decât acest unul și singur loc de rugăciune și un unic mare preot, care însă era ajutat și reprezentat de o falangă întregă de preoți mai mici. Densul era capul bisericii; posedă adăncile învățatur grecești pe care le primă din Ephes odată cu teologia frigiană; își păstra sexul și, după credințe, se înruda cu Zalmolce și Deceneu, predecesorul său la pontificat, care fusese în urmă făcutu deu. El împărtea aproape pe din două domnia asupra Dacilor. at

prin tradiția, cât și prin numărul de cunoștințe ce avea, relativ cu mult mai întinse decât ale regelui.

Cultul *Mamei*, reprezentat prin deita *Sula*, care, împreună cu *Tatulu*, alcătuiau simbolul Sorelui său Mama cea mare, avea o mulțime de slujitori și diferite nume, după localități. Preoții care serveau formau o sectă aparte, de cetitori pe stele, vrăjitori, auguri, care trebuiau neapărat să fie caștrați. — cu capul, Roma, mustățile și sprincenele rase. — Romanii ar fi fost forte mirați, decă li s'ar fi spus în acel timp, că ei, rassa nobilă și civilizată, aveau altare și adorau pe deita frigiană *Cibele*, care nu este alta decât *Sula* dacică. adică *Mama cea mare*.

Apoi, în alt doilea rang, Dacii se închinău zeului *Men* (luna) și unui *Marte* special, seu deu al războierilor, pe care-l credeau originar și chiar născut în Dacia; apoi unei deite blânde și ferice pe care o numeau *Apa seu Apa*.

Cultul acesteia, care era vechiu la orient, la Dacia era forte popular. Ei aveau obicei, înainte de-a merge la războiu, să se cobore, chiar din locuri de

părtate, la Dunăre, să bea apă, să se spele și să jure, că nu se vor întorci înapoi până n'or omori pe toți dușmanii. Totu astfel se explică că la mai toate imbucăturile riuilor în Dunăre era câte un opid dac. Locul devenea de două ori important: ca punct strategic și ca fiindu apărat de de.

În sfîșit, erau alte divinități locale, ca *Turmascada*, *Sarmando*, etc. și la Saldensi și Pifigi o divinitate locală importantă — pe care Romanii n'au transmis'o sub numele de *Jupiter Cerneus*, protectorul Cernei și al Mehedințului de astăzi.

În resărirea dimineții, Vezinas coborea ripa cea adăncă, ca tocmai aproape de fundul ei s'o treacă, pe o punte îngustă ce sta în bătaia stropilor Streiului. Acestă trecere primejdiosă era vîrită îndestul de adănc, pentru ca pulberea lichidă să atingă trupul celui ce mergea pe Kogeon și astfel să-l purifice prin puterea și blândeța deitei apa.

În ziua aceea, regele și întreaga lui familie aveau să via să se roge pe munte.

După un urcuș greu, de un cîșu

*) Veđi „Gaz. Trans.” Nr. 9—13 inclus. din anul curent.

D-șora Agatha Bărsescu.

Diarele germane mai recente, vorbindu de celebra artistă română, scriu următoarele:

D. Friedrich Halm, în compozițiunea sa dramatică: „*Dr. Sohn der Wildniss*“ (fiul sălbătăciei), glorificând puterea atrăgătoare a femeii, o învélue într'unu farmec îndescriptibil. Fantasia gingașă eterică a tabloului se încorporează într'o *Parthenia* fermecătoare, care se reflectează în nisce trăsături acute, marcante, virile, de un înalt simț poetic ce se manifestă în *fiul sălbătăciei* plin de viață: *Ingomar*.

Orî de câte-orî am vedea reprezentându-se această măreță piesă, în tot-d'una ni se pare că am vedea-o pentru prima oră. Impresiunea e adencă și romanticismul e în adevăr admirabil în ceea-ce privește alegoria poetică a puterii amorului.

Nu există pe lume un accent mai dulce ca acela manifestat în sunetele elegice și sublime, care se nascu din harfa marelui poet. Nimic nu e nenatural în sălbatecul sunet al buciului hordelor barbare numite: *Tictosagen*, al căror cap, fermecat de inima unei femei, începe să fie stăpénit de nisce simțiminte care mișcă și face să tresalte orî-ce inimă impietrită: Sălbatecul cu blăjinul se unesc și formează o dulce armonie în toate țesăturile dramatice ale piesei marelui poet Halm.

Dacă figura *Partheniei*, femeia imaginată a poetului, e așa de încântătoare și perfectă în cât pare că o vezi aievea ținându în brațele ei grațioase crin și trandafir sălbatic, apoi interpretarea ei de către d-șora *A. Bărsescu*, celebra artistă dela teatrul Curței imperiale din Viena, e și mai fermecătoare, ast-fel că produce în auditor un simțimânt plin de iluziunile cele mai frumoșe, care îl avântă în regiunea feerică a visurilor poetului.

Trebuie să fim recunoscători d-lor director Dorn-Sturm pentru că ni-au procurat ocaziunea să putem aprea marele talent al celebrei artiste Agatha Bărsescu. Cu totă idealitatea în infățisare, în accent, și în plastica academică a diferitelor pozițiuni și mișcări, d-șora Bărsescu face pe privitor să creadă, că totul e real ce se petrece înaintea ochilor săi. Acesta e o adevărată artă de a pute infățisă idealul ca și când ar fi în realitate, fără însă de a înlătura iluziunile și impresiunile poetice. *Parthenia* e un act dramatic care, pe lângă idealismul ce te îmbată, nu e lipsit nici de simțimintele reale omonești. *Parthenia* infățisă un caracter tare și consciu, care, pentru a pute fi reprezentat, nu reclamă dela o artistă numai o cultură înaltă estetică, ci și cunoscințe psihologice și cugetări poetice, în cât se pue

în mișcare până la lacrimi pe spectator fără ca prin durerile zdrobitoare și prin resignațiunile sale să steargă cele mai fine nuanțe ale trecerei dintr'o stare în alta. Acest mare și dificil rol a fost reprezentat de d-șora Bărsescu cu o artă, cu o îndemănare și cu un talent ne mai vădit, încât teatrul întreg, care era îndesuit de lume, a rămas uimit. Jocul ochilor ei, privirile înfocate și pătunțtoare, care fulgerau până în adencul inimei, i-au procurat totă atăta închinători cât și admiratori. După fiecare act, de și era de nenumărate ori chemată pe scenă, auditorul nu se mai putea sătura de a admira pe geniala artistă.

La a doua reprezentațiune d-șora Bărsescu a jucat în piesa *Deborah*.

Și cu această ocaziune publicul a putut admira ne neintrecuta artistă, care se joca cu simțimintele lui, cum se joca un copil cu mingea. Ea ne-a înlătat în regiuni înalte, și ne-a stors lacrimi în acele scene mișcătoare, în care nenorocita evreică plânge și se roga, și mișcă inima în acele scene eroice ale rolului care fac din piesă o alcătuire măreță.

D-ra Bărsescu a debutat cu o perfecțiune fără séménu, și aplausele frenetice după fiecare act și chiar în mijlocul scenelor au dovedit entuziasmul publicului. Nici nu e posibilă o declamațiune mai fermecătoare de cât cum ne-a arătat d-șora Bărsescu în blăstemul din actul al treilea. Nu e cu puțină un joc mai mișcător de cât jocul din ultima scenă, în care *Deborah* inundă cu sărutări copilul amantului ei — acel copil nevinovat — pe care l-a blăstemat odată. Lacrimile umpleau ochii spectatorilor la acea scenă și o dovadă viuă a admirațiunei publicului era tăcerea mormentală cu care se aștepta aparițiunea pe scenă a d-șorei Bărsescu cu o artă care nu se deosebesce întru nimica de adevăr și de natural.

Deborah nu era o imaginațiune poetică; ea trăia, era vie, și acesta multumită d-rei Bărsescu. („V. N.“)

Stupăritul.

Voila, Ianuarie 1888.

Domnule Redactor!

Pe când lipsele poporului nostru cresc pe di ce merge în raport cu cerințele timpului de față, pe atunci venitele lui se împuțineză și se pierd. Urmarea — lucru natural — este, că poporul nostru — în lipsă de venite prin care să-și impace trebuințele lui zilnice — scăpătează din di în di materialmint și prin acesta și intelectualmint, știut lucru fiind, că știința-i legată strîns de avere; ér unde nu'i avere, nu se pôte câștiga nici știință.

Deci dacă într'adevăr ne interesăm de sôrtea poporului nostru și i vrem binele, atunci de sigur se recere ca să-i căutăm și înmulțim isvôrile de

venit, prin care apoi poporul nostru, înavușindu-se, să se pôte ridica și pe o treptă culturală mai înaltă. Acesta însă se recere să o facem cu atăt mai curând. cu cât este știut, că or și ce întârziere ne causază numai rău și aduc poporului nostru numai daună, desperându de sôrtea sa vitregă, în carea se află.

Multe pôte să fiă isvôrile de venit ale unui popor consciu de chiamarea sa; dér de multe ori poporul, decât nu e condus de nimeni, scapă ocaziunea nu se scie folosi de lucrurile care i-ar promite un venit órecare și așa se descurăgiază și cu pași repeși se ruineză total în privința materială intelectuală.

Dér acesta este o dovadă destul de tristă, că poporul n'are conducători binevoitori, ci e lăsat pe mâna sorții, e dat pradă tuturor despoitorilor fără suflet, care se înalță pe ruina și în contul nesciinței lui. E însă timpul suprem să luăm lucrul în serios și să sărim în ajutorul poporului, îndreptându greșelele, căutându isvôr nou de venit și arătându-i calea cea adevărată, carea duce la mântuire.

Nu se pôte nega, între grele împrejurări trăim; dér acesta ne impune cu atăt mai mult ca să fim trezi și consci de ceea ce trebuie să facem și între aceste împrejurări maștere, care ne amenință în avere și existență. Celu ce cădându în apă nu va da din mână, de sigur că are să se înnece, întocmai și celui ce cunoscându rului și nu va lua măsur spre vindecarea lui, de sigur că n'are să-și umble bine, ci din rău are să trecă în mai rău și de aci la peire.

Asta-i sôrtea tuturor nepăsătorilor decât așteptă ca alții să-i scôtă la liman din impasul în carea au cădutu său din vina loră proprie, ori din forța împregiurărilor vitrege.

Mulți sunt însă, care se basează pe simțul de conservare al poporului nostru. E drept, că din timpurile cele mai întunecate și până în ziua de astăzi multe furturi au trecut preste capul lui. Au trecut și s'au dus, dér elu a rămas ca o stâncă de granit în mijlocul valurilor turbate. Așa este, „apa trece petrele rămân“, dér acesta nu ne dispensază, ca astăzi să nu luăm măsuri de precauțiune, care să ne asigure existența în fața tuturor ispitelor la care suntem espuși. Altele erau timpurile atunci, și altcum sunt împrejurările în care trăim astăzi. Atunci era puterea brațului, astăzi e puterea sciinței și a averei, ér puterea brațului a devenit sclava acestora.

Astăzi nu se mai subjugă popore cu brațulu, după cum se subjugau până acum: ele se subjugă economic, și odată subjugate cu greu se mai pôte reculege și emancipa, ori că rămân sclave pentru totdeauna. Aci nu mai pôte ajuta nimic, numai „fericitul simț de conservare“.

Din cele espuse se vede cum stăm și nu ne rămâne alta, decât ca să luăm grabnic măsuri pentru vindecarea rului, rădicându bunăstarea poporului nostru. Bunătatea poporului însă se pôte rădica numai prin isvôr sigure de venit, de care trebuie să ne căutăm pre orî-teren; ér pre cele avute să le îmbunătățim și înmulțim.

Am dișt mai sus, că multe isvôr de venit ne putem crea și avé, numai să ne scim folosi de ele.

Unu astfel de isvôr sigur de venit este și albinăritul seu stupăritul, — se înțelege nu stupăritul cultivat până acum, ci stupăritul rațional. Acesta promite frumoșe venit aceleora, care știu manipula după cele mai nou metode cu elu. Altcum — decât manipulam ca și în trecut — este numai o pierdere de timp fără nici un venit, seu cu un venit de totu neînsemnat — de cumva se pôte numi venit.

Stupăritul din vechime a atras atențiunea ómenilor, ca unulu — carele pre lângă puțină ostenelă — produce unu sigur venit. Nu numai singuraticii s'au ocupat cu stupăritul, dér chiar și stăpânul a luat stupăritul sub scutul seu, încuragându-lu prin felurite ușurări. (Va urma.)

SCRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.“)

Pesta, 19 Februarie. Starea sănătății ministrului cultelor și instrucțiunei Trefort s'a agravat în modu îngrijitoru.

San-Remo, 19 Februarie. Prințul de corónă a avut o nópte rea. Tusea duréză. Starea sănătății în genere e puțin satisfăcătoare. Aci se observă o ameliorare a tusei.

București, 19 Februarie. Camera a fost deschisă printr'unu mesagiu al Regelui care dice: Avem temei a crede, că opintirile făcute pretutindenea pentru susținerea păcii vor duce la țintă.

Berlinu, 19 Februarie. Bismarck referă după amedi împăratului asupra situațiunei.

Cursul pieței Brașov

din 20 Februarie st. n. 1888.

Bancnote românesce	Cump.	8.53	Vend.	8.56
Argint românesc	„	8.45	„	8.48
Napoleon-d'ori	„	10.02	„	10.05
Lire turcesc	„	11.32	„	11.37
Imperial	„	10.32	„	10.37
Galini	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“	6%	101.—	„	102.—
„	5%	98.—	„	99.—
Ruble Rusesc	„	107.—	„	108.—
Discontul	„	6 1/2—8%	pe anu	

Cursul la bursa de Viena

din 18 Februarie st. n. 1888.

Renta de aur 4%	96.65
Renta de hârtă 5%	83.25
Imprumutul căilor ferate ungare	147.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	94.20
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	123.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	109.50
Bonuri rurale ungare	104.—
Bonuri cu clasa de sortare	103.50
Bonuri rurale Banat-Timiș	103.60
Bonuri cu cl. de sortare	103.60
Bonuri rurale Transilvane	103.25
Bonuri croato-slavone	103.25
Renta de aur austriac	109.20
Losuri din 1860	133.25
Acțiunile băncii austro-ungare	859.—
Acțiunile băncii de credit ungar	269.30
Acțiunile băncii de credit austr.	269.30
Galini împărătesc	5.98—
Napoleon-d'ori	10.03 1/2
Mărci 100 imp. germane	62.17 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	125.80

Editor și Redactor responsabil:
Dr. Aurel Mureșianu.

și mai bine Vezinas ajuns pe vârful Kogeonului. Pe totă înălțimea lui, din depărtare în depărtare, trăiau pustnici uități de ani, în nisce morminte găurite în munte, în formă de chilii. Aceștia aveau sfânta sarcină de a ajuta pe Vezinas la împlinirea slujbei.

Sus, pe vârful Kogeonului, era altarul. Intr'o poiană ca de unu pogon se urca ceva mai sus cresta muntelui, și în vârful crestei era înfiptă o biră mare de lemn, cioplită din celu cel mai măndru și mai înalt stejar. Cioturile lui erau lăsate cu îngrijire ca să se pôte cineva sui pe elu, și tocmai în vîrf se despărția o furcă cu trei dinți, în mijlocul căreia se putea sta cu înlesnire. Aci se făceau rugăciunile cele mari la sôre, și în acel vîrf postise toți pontificii în zilele grele ale Dacilor. Totă birna, de sus până jos, era arsă cu diferite semne de feru. Astfel se distingea bine urma de calu seu potcovă, simbolul cavalerilor călători; cornurile său luna nouă, pentru ajutoarea plugarilor; mic șerpi de casă, protectorii mormintelor; vase emblematice dela cele 15 triburi, și capete

strîmbe și sucite, care reprezentau pe Zamolce, pe Sabazius și pe Deceneus. Tote aceste săpături se împleteceau în spirala unui imens balaur ce se lăsa dela vîrf spre temelă și a cărui cap de lupu, lucrat totu de aur, cu ochii de argint, își căsca gura pe un bușteanu de piatră ce sta lipit de basa stejarului. Aici, pe această piatră, se întindea cartea sfântă a Dacilor, unu papyrus friganu, scrisă într'o limbă aprôpe neînțelă.

De erau cumpătați și desprețuitori de môrte, Dacii datorau acesta în mare parte religiunii lor. Crezându în nemurirea sufletului cu un fanatism negalat de alte popore, ei considerau viața ca o întârziere trecătoare pe lumea asta, făcându-și o țintă deapură dorită din viața viitoare: de aceea și mergeau la môrte cu atăta nepăsare. Cumpătarea și abținerea dela carne în timpuri anumite era poruncită cu asprime. Respectul datorit șefului familiei se împunea prin moravuri și se menținea prin religie. Iubirea părinților pentru copii și grija ce trebuia să le pörte, semn de rădicare mōrală, era tradițională, și

când împăratul Traianu hotărî să se scrie pe piatră luptele sale uriașe cu acești sălbatici, nu uită să pună pe lângă fiecare mamă decât câte unu crpilu de mână.

Dér decât această religiune, care ridica sufletul Dacului până la extase, făcea din fiecare om unu erou, ea punea în sufletul celui biruit o prea mare supnerd la starea de acum, acesta fiind considerat, după cum s'a spus, ca desert și trecătoare. Ceea ce făcea eroismul lor într'o stare, aducea peirea în cealaltă.

VI.

Când ajuns pe înălțimea muntelui, deadrepta și dea stînga trunchiului de piatră, pustnicii aprinseseră, pe cele dou capace de bronz cu zimți, ce se ridicau pe dou scăunele, înalte în picioare, rășină de brad și rădicini uscate de ierbur, precum *mantiă*,¹⁾ *dracilă*,²⁾ *mozulă*.³⁾ Vezinas sufia binișor deasupra cărbunilor spre a curăța fumul, primse mai multe rotocole în gură și apoi, întorcându-se cu fața spre ceru, le dete dru-

mul în vîzduhu, spre sôre. După aceea îngenunchia înaintea pietrei, pe care sta învătuciată cartea pergamentală; întinse mâinile înainte, deasupra ei; își răzema capul pe lungul brațelor, și se rugă în tăcere, ca Zamolce să-i dea putere a deschide cartea tainelor... Căci exista credința adencă, că altul, afară de unsul și urmașul lui Deceneus, nu putea deschide pergamentul, și că chiar acesta nu l'ar fi putut deschide decât n'ar fi vrut Zamolce. După câva timp, ridică capul, sufia deasupra pergamentului, și-lu desfăcu.

Era strălucită și lungă puntea pe care se duceau gândurile prontifului, căci după fiecare poruncă ce cetea, ochii lui rămăneau mari, extatici, înfipti în palele de lumină ale aerului, și omul, ghemuit cum sta, se micșora, ér capul lui se rotunjea, par'că totu mai mult creșcea, devenia universu, primind prin ochi clarul dela *Tatălu* și gândurile dela Zamolce și Deceneu, și, greu, cădea încărcat de puterea luminei de piatră.

Dér deodată se auși sgomotu prin poiană... (Va urma.)

¹⁾ Smeură. ²⁾ Dracilă. ³⁾ Cimbru.

FARMACIA I. PSEPHOFER

VIENA, Singerstrasse Nr. 15
la „goldenen Reichsapfel“.

188.12.11

Pilule pentru curățirea sângelui, mai înainte numite „*Pilule universale*“, merita cu totu dreptul numirea din urmă, de ore-ce în faptă nu există aproape nici o boală, la care nu ar fi probată în mii de cazuri efectul lor miraculos. În cazurile cele mai cerbicioase, la cari multe alte medicamente s'au întrebunțat în zadar, s'a dobândit cu aceste pilule de nenumerate ori și după un scurt timp deplină însănătoșare. **1 cutiură cu 15 pilule 2 cr., 1 sulă cu 6 cutiure 1 fl. 5 cr.**, la trimitere franco cu rambursă 1 fl. 10 cr. Trimitându-se prețul înainte costă cu expedierea francoată 1 sulă cu pilule 1 fl. 25 cr., 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. — Mai puțin de un sulă nu se poate trimite.

Au încursu o mulțime de scrisori, prin cari consumatorii acestor pilule mulțămesc pentru redobândirea sănătății lor după cele mai diferite și grele bôle. Ori-cine a făcutu odată încercare, recomandă acestu medicamentu mai departe.

Reproducem aci câteva dintre multele scrisori de mulțămire.

Leipzig, 15. Maiu 1888.

Prea onorate Domnule! Pilulele D-v. producă adevărată minune, ele nu sânt ca alte așa de multe medicamente recomandate, ci ele acționează întru adevărul aproape la toate bôlele. Din pilulele, ce am fost comandat la Paști, am împărțit cele mai multe la amici și cunoscuți și au folositu la tot, chiar și persoane de o etate mai mare și cu diferite bôle și defecte au dobândit prin ele, destul de perfectă sănătate, derfotusă o îmbunătățire însemnată, și voescu a urma cu întrebunțarea lor. Te rog să-mi trimite încă 5 suluri. Din parte-mă și dela toți, cari am avut deja norocirea prin pilule D-v. a ne redobândi sănătatea, primii cea mai cordială mulțămire.
Martin Deutinger.

Bonn, 16. Februaru 1882.

Onorate Domnule! Nu Vă potu exprima în destul cordialitatea mea mulțămire pentru pilulele D-v. de ore-ce pre lângă ajutorul lui Dumnezeu, consorta mea care deja ani îndelungași a suferit de miserie, s'a vindecată prin pilulele D-v., și cu toate că și acum trebuie din când în când să întrebunțez din ele totuși sănătatea ei s'a îmbunătățit întru atâta, în câtă potu să-si vădă de toate ocupațiunile ei cu vioiciune.

juvenală. Acestă a mea mulțămire Vă rog să o întrebunțati spre binele tuturor celor cari suferă, și Vă rog totodată, ca să-mi trimiteți din nou 2 suluri pilule și 2 bucați săpunu chinezesc. — Cu deosebită stimă, supus.
Alois Novak, prim-grădinaru.

Stimate Domnule! Presupunându, că toate medicamentele D-tale voru fi așa de bune, ca remediul balsamului „*Gegeatwirdor*“, care în familia mea a făcutu unu sfârșit grabnicu la mai multe urâturi de degerătură, m'am decis pe lângă totă neîncrederea mea în așa numitele mijloce universale de leuire, a lua refugiuu la pilulele curățitoare de sânge ale D-tale, ca prin ajutorul acestor mici globulețe să bombardeză la emorhoidele, de cari suferu de ani îndelungași. Nu esitez de locu a vă mărturisii acum, că suferința mea învechită după o întrebuințare de 4 săptămâni a încetat cu totul, și că recomandă aceste pilule în cercul cunoscuților mele cu cel mai mare zel. Nu am nimic în contra și deăci vă face întrebunțare în public de aceste ale mele șire, însă fără de subsemnarea mea.
Viena, 20 Februaru 1881.
Cu înaltă stimă C. v. T.

Balsam contra degerăturii de I. Psephofer, de mulți ani recunoscutu ca cel mai siguru remediu contra suferințelor de degerătură de totu felulu, precum și spre vindecarea ranelor învechite etc. 1 borcanu 40 cr., cu trimiterea francoată 65 cr.

Balsam contra gușilor, remediu de încredere spre leuirea umflăturilor la gât. 1 flaconu 40 cr., cu trimiterea francoată 65 cr.

Essență de viață, (*Picături de Praga*) contra stomacului stricatu, a mistuirii rele și greutateilor de totu felulu, unu remediu de casă escelentu. 1 flaconu 20 cr.

Suculu-Spitzwegerieli, medicamentu de casă în genere cunoscutu și escelentu contra catarului, răgușelei și a tusei etc. 1 sticlău 50 cr., 2 sticlău cu trimiterea francoată 1 fl. 50 cr.

Alina americană contra reumatismului, cel mai bunu medicamentu la toate suferințele reumatice, junghiu, Ischias (bôla de tremur), junghiu la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Lichior din bureni de Alpi dela W. O. Bernhard, 1 buteliă 2 fl. 60 cr., 1/2 buteliă 1 fl. 40 cr.

Atară de preparatele aci numite se mai află toate specialitățile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin toate diarele austriace, și la casă, când unele din aceste specii nu s'arū afla în depositu, se voru procura la cerere cu promptitudine și câtă se poate de efînă.

Trimiterile prin postă se efectuează inte, decă se trimite prețul înainte, seu cu rambursă.

Trimitându-se prețul înainte, (mai bine prin mandat postal) este porto postală cu multă mai efînă, decău la trimitere cu rambursă.

Esență pentru ochi de Romershausen, 1 buteliă 2 fl. 50 cr., 1/2 buteliă 1 fl. 50 cr.

Praful contra asudării picioarelor, 1 cutiură 50 cr. cu trimiterea francoată 75 cr.

Pomadă de Tanochinin de I. Psephofer, de unu șir de ani recunoscută de medici ca cea mai bună dintre toate remediile pentru creșterea părulu. Un borcanu elegantu ajustatu 2 fl.

Plastru universalu de prof. Stuedelu, la rane din lovitură și împunsu, la totu felulu de bube rele și la umflături învechite, ce se spargu periodicu la picioare, la degetu, la rânile și aprinderile de țigă și la multe alte suferințe de acestu soi, s'a probat de multe ori. 1 borcanu 50 cr., cu trimiterea francoată 75 cr.

Sare universală de curățenie de A. W. Bulrich, Unu remediu de casă escelentu contra tuturor urmarilor digestiunii stricute precum: durere de cap, amețela, căreai la stomach, acrelă în gât, suferințe haemoroidale, constipațiune etc. 1 pachetu 1 fl.
Franzbrantwein 1 buteliă 60 cr.

Care este cea mai bună hărtie pentru țigări?

Acastă întrebare foarte importantă pentru fiă-care fumătoru de țigări s'a stabilită deja în modul cel mai ne dubiosu.

Nu este reclamp golă, ci unu faptu constatatu prin autorități științifice de primulu rangu pe baza analizei comparative a diferitelor hărții de țigări mai bune, ce se află în comerțu, că hărtia de țigări

ORI CE CONTRAȚACERE A ACESTEI HĂRTII SE VA URMAI CONFORM LEGII

10 MAIU 1877
FRATII BRAUNSTEIN
SINGURI FABRICANTI
PARIS
DEPOSE S.G.D.G. EN FRANCE ET A L'ETRANGER

„LES DERNIERES CARTOUCHES“ și „DOROBANȚULU“

din fabrica **BRAUNSTEIN FRÈRES** la Parisu.

65 Boulevard Exelmans.

este cu deosebire cea mai ușoră și cea mai escelentă.

După ce s'a stabilită acastă între altele prin Dr. Pohl, profesorul la facultatea tehnică în Viena, Dr. Liebermann, profesor și conducătoru altu stabilimentulu chimicu de stat în Budapesta, și o analiză comparativă, făcută în Iuliu 1887 după puncte de vedere nouă igienice de către Dr. Soyka, profesor de Hygienă la Universitatea nemțescă din Praga, a produsu chiar rezultatulu strălucitu, că hărțiile de țigări „*Les dernieres Cartouches*“ și „*Dorobanțulu*“ sânt: cu 23—74% mai ușore, și că împărțesește fumulu de tutun cu 23—77% mai puțin țigări streine, ca celelalte hărții analizate. Veritabilă este numai aceeași hărtia, a cărei Etichetă sēmănă cu desenulu aci imprimatu și care poartă firma Braunstein Frères.

Fabrica a deschis unu depositu pentru vânzare en gros a hărții de țigări și a tuburilor pentru țigări

BRAUNSTEIN FRÈRES,

WIEN, II. Bez., Negerlegasse Nr. 8,

și se află aceste articole la toate firmele mai mari, cari au de vânzare asemenea mărfuri.

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU

IN BRAȘOVU, piața mare Nr. 22,

înființată cu începerea anulu acestuia, provăduță cu cele mai noue mijloce tehnice și asortată cu cele mai moderne tipuri,

primesc și efectuează totu felulu de lucrări tipografice, precum: **Opuri și broșure, statute, foi periodice, imprimate artistice în aur, argintu și color, table, etichete** de totu felulu și esecutate elegantu, și în color și a.

Pentru comercianți: **adrese pe scrisori, facturi, liste cu prețuri curente, avisuri, recomandațiuni, cerulare** ș. a.

Programe elegante, bilete de vizită, bilete de logodnă și de nuntă, după dorință și în color.

Disponendū de mașini perfecționate și de isvōre efține pentru procurarea hărții, stabilimentulu nostru tipograficu este în pozițiune a esecuta ori-ce comandă în modul cel mai esactu și eseticu precum și cu prețurile celē mai moderate.

Comandele eventuale se primesc în biuroulu tipografiei Brașovū. piața mare Nr. 22 etagiulu I cătră stradă. **Comandele din afară** rugămū a le adresa la

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU, Brașovū.

Avertisment!

VERITABILULU, ca celū mai escelentū productū dintre toate, **INDIGO-OELLACK-WICHSE** (Vasū de lacū din oleiu-indigo) din cunoscuta c. r. priv. fabrică a lui **Johann Parger în Viena**

I., Schulerstrasse Nr. 7,

este provăduțu pe cutiōrele de lemn de solulu Nr. 3 până la Nr. 6, și pe cutiōrele de metalu, cu eticheta originală mai susu imprimată, care este înregistrată la c. r. camera de comerțu și de industrie sub folio 314, Nr. 1562 ca marcă de protecțiune.

În timpul mai nou provine vasū cu falsificarea acestor etichete, și adecă în locul cuvântulu **von**, care pe etichetele veritabile se află d'asupra firmei, stă la falsificate cuvântulu **nach**, și lipsește la aceste falsificări adresa mea adevărată:

I., Schulerstrasse Nr. 7.

Aceste falsificate conțin unu productū rēu, cu totulu fără prețu, și falsificatori au de scopu de a înșela onor. publicu. Pentru aceea se avertissează ftecinē de a nu cumpăra aceste imitațiuni fără valōre și este rugatū de a se uita la aceea că fiecare cutie de

Indigo-Oellack-Wichse

veritabilū, trebuie să fie provăduțu cu eticheta originală de mai susu, pe care se află adresa mea întregă. Ori-ce etichetă, care diferēză de acēsta, conține unu falsificatū.

Onoratiulu publicu își pote imagina, că unu productū, a căru fabricantū nu cutēză a adauge firma sa proprie, trebuie să fie foarte rēu.

Avisu d-lorū abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerățiunei să binevoiască a scrie pe couponulu mandatulu postalū și numeru de pe fâșia sub care au primitū diarul nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămuritū și să arate și posta ultimă.

Totodată făcemū cunoscutū tuturorū, D-lorū abonați, că mai avemū din anii trecuți numeru pentru complectarea colecțiunilor „Gazetei“, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se potū adresa la subsemnata Administrațiune în casū de trebuință.

Administrațiunea „Gaz. Trans.“